

Skloňování podstatných jmen

MUŽSKÝ ROD

Tvrde vzory: магазín, англичáин, котéнок

Měkké vzory: портфéль, слúчай, сценáрий

TVRDÉ VZORY

Jednotné číslo

1.	магазин	англичáин	котéнок
2.	магазина	англичáина	котéнка
3.	магазинеу	англичáину	котéнку
4.	магазин živ. студéнта	англичáина	котéнка
6.	(о) магазíне	(об) англичáине	(о) котéнке
7.	магазинеом	англичáином	котéнком

Množné číslo

1.	магазíны	англичáне	котýта
2.	магазíнов	англичáн	котýт
3.	магазíнам	англичáнам	котýтам
4.	магазíны živ. студéнтов	англичáн	котýт
6.	(о) магазíнах	(об) англичáинах	(о) котýтах
7.	магазíнами	англичáнами	котýтами

M-R 01

Jednotné číslo

1.	портфель	случай	сценáрий
2.	портфеля	случая	сценáрия
3.	портфелю	случаю	сценáрию
4.	портфель živ. водíтеля	случай	сценáрий
6.	(о) портфеле	(о) слúчае	(о) сценáрии
7.	портфéлем	слúчаем	сценáрием

Množné číslo

1.	портфели	случай	сценáрии
2.	портфелей	случаев	сценáриев
3.	портфелям	случаям	сценáриям
4.	портфели živ. водíтелей	случай	сценáрии
6.	(о) портфелях	(о) слúчаях	(о) сценáриях
7.	портфелями	слúчаями	сценáриями

POZNÁMKY:

1. Podstatná jména životná mají v jednotném i množném čísle ve 2. a 4. pádě shodný tvar. Я встрéтил студéнта. Я встрéтил студéнтов.
2. Podstatná jména na -ж, -ш, -ч, -щ mají v **7. pádě jedn. čísla** koncovku **-ом** (je-li pod přízvukem): ножом, карандашом, врачом, плащом, nebo **-ем** (je-li přízvuk na kmeni): мýжем, плáчем, товáрищем; v **2. pádě mn. čísla** mají koncovku **-ей** nezávisle na přízvuku: ножéй, врачéй, товáрищéй.

Na samohlásku: tvrdý vzor: школа
 měkké vzory: неде́ля, фотография
 Na souhlásku: vzor: тетра́дь

ČEŠSKÝ ROD

Jednotné číslo

	Tvrdý typ	Měkké typy
1.	школа	неде́ля
2.	шкóлы	недéли
3.	шкóле	недéле
4.	шкóлу	недéлю
6.	(о) шкóле	(о) недéле
7.	шкóлой	недéлей

Množné číslo

	Tvrdý typ	Měkké typy
1.	шкóлы	недéли
2.	школ	недéль
3.	шкólam	недéлям
4.	шкóлы živ. déвушек	недéли боги́нь
6.	(о) шкóлах	(о) недéлях
7.	шкóлами	недéлями

B) NA SOUHLÁSKU

	Jednotné číslo	Množné číslo
1.	тетráдь	тетráди
2.	тетráди	тетráдей
3.	тетráди	тетráдям
4.	тетráдь	тетráди, živ. газéлей
6.	(о) тетráди	(о) тетráдяx
7.	тетráдью	тетráдями

POZNÁMKY:

1. Podstatná jména životná mají v množném čísle ve 2. a 4. pádě shodný tvar: Я знáю этих жёнщин (княгíнь). Кормить лошадéй.
2. Podstatná jména na -жа, -ша, -ча, -ща a -ца mají v 7. pádě jedn. čísla pod přízvukem koncovku -ый (межóй, душóй, свечóй, овцóй), nebo -ей (je-li přízvuk na kmeni): продáжей, добýчей, крýшей, пýщей, пшеницей.
3. Ve 2. pádě mn.č. se setkáváme s vkladními samohláskami -о- (po tvrdých souhláskách), např. мárка – мáрок, скázka – скázok, кýкла – кýkol, a -е- (po měkkých a šeplavých souhláskách, před měkkým л a před н), např. стрóйка – стрóек, книжка – книжек, кáпля – кáпель, соchá – сóсен. Ruština se nevyhýbá skupině souhlásek, např.: игр, цифр, норм, битв, изб, волн apod.
4. Podstatná jména na -ня s předcházející souhláskou mají 2. pád mn.č. bez měkkého znaku: бáшня – бáшен, вýшня – вýшен, читáльня – читáлен. Výjimku tvoří slova: деревéнь, кухонь a zastaralé бáрышень (slečen).
5. Podstatné jméno **статья** se skloňuje takto: 1. **статья**, 2. **статьй**, 3. **статьé**, 4. **статью**, 6. (о) **статьé**, 7. **статьёй**, mn. číslo: 1. **статьи**, 2. **статьй**, 3. **статьям**, 4. **статьй**, 6. (о) **статьях**, 7. **статьями**. Ve všech tvarech kromě 2. pádu mn. čísla je před koncovkou měkký znak. Podobně se skloňují podstatná jména **семья**, **скамья**, **судья**.

(soudce). U slov na **-ья** s přízvukem na kměni je skloňování stejné, ale v 2. pádě mn. čísla je zakončení **-ий** (bez měkkého znaku): **бегúнья** (běžkyně) – **бегúний**, **лгúнья** (lhářka) – **лгúний**, **прыгúнья** (skokanka) – **прыгúний**.

6. Podstatné jméno **мать** se skloňuje takto: 1. мать, 2. матери, 3. матери, 4. мать, 6. (о) матери, 7. матерью; mn. číslo: 1. матери, 2. матерей, 3. матерям, 4. матерей, 6. (о) матерях, 7. матерями. **Дочь** se skloňuje stejně, pouze v 7. pádě mn. čísla je tvar **дочерьми**.
7. Podstatná jména **любóвь**, **ложь**, **рожь**, **цérковь** v neprímých pádech **-о-** vypouštějí, kromě 7. pádu jedn. čísla: 1. любóвь, 2. любóвий, 3. любви, 4. любóвь, 6. (о) любви, 7. любóвью. Slovo **цérковь** má v 3., 6. a 7. pádě mn. čísla zakončení tvrdé **-ам**, **-ах**, **-ами**.
8. Slovo **путь** je mužského rodu, skloňuje se však jako tetrádъ s výjimkou 7. pádu, kde je tvar **путём**.
9. Podstatná jména **люди**, **дёти** mají v 7. pádě mn. čísla tvary **людьми**, **детьми**.
10. Podle vzoru **шкóла** se skloňují podstatná jména mužského rodu zakončená na **-а**: **дёдушка**, **мужчина**, **Юра** apod.

STŘEDNÍ ROD

Tvrď vzor: правило

Měkké vzory: учíлище, здание, воскресенье

Jednotné číslo

	Tvrď typ		Měkké typy
1.	правило	учíлище	здание
2.	правила	учíлища	здания
3.	правилу	учíлищу	зданию
4.	правило	учíлище	здание
6.	(о) правила	(об) учíлище	(о) здании
7.	правилом	учíлищем	зданием

Množné číslo

	Tvrdý typ		Měkké typy	
1.	правила	учи́лища	здания	воскресе́ния
2.	правил	учи́лищ	зданий	воскресе́ний
3.	правилам	учи́лищам	зданиям	воскресе́ням
4.	прави́ла	учи́лища	здания	воскресе́ния
6.	(о) правилах	(об) учи́лищах	(о) зданиях	(о) воскресе́ниях
7.	правилами	учи́лищами	зданиями	воскресе́ниями

POZNÁMKY:

1. Podstatná jména životná, kterých je však u středního rodu velmi málo, mají v množném čísle ve 2. a 4. pádě shodný tvar, stejně jako je tomu u podstatných jmen ženského rodu. Např. Я знаю этих лиц.
2. Podstatná jména na **-ко** mají v 1. pádě mn. čísla koncovku **-и** (яблоко – яблоки, колéčko – колéчки). Slova **войско** a **облако** však mají v 1. pádě mn. čísla přízvučnou koncovku **-á** (войскá, облакá). Koncovku **-и** v 1. pádě mn. čísla mají také podstatná jména koléно, плечо, ýxo a zastaralé óko (колéни, плéчи, ýши, óчи).
3. Několik podstatných jmen má **množ. číslo** na **-ья**: звенó, крылó, дéрево, перó, např.: 1. звéнья, 2. звéньев, 3. звéньям, 4. звéнья, 6. (о) звéньях, 7. звéньями.
4. Ve **2. pádě mn. čísla**, který zpravidla nemá koncovku, se setkáváme s vkladnými **-о-** (окна – óкон, стёкла – стёкол) nebo **-е-** (окóшки – окóшek, крéсла – крésel). Vkladné **-и** mají slova na **-ье** (воскресе́ний, варéний, кúшаний). Zakončení **-ьев** mají podstatná jména typu **звенó** (viz předcházející bod) a dále podstatná jména плáтье (плáтьев), верхóвье (верхóвьев), низóвье (низóвьев), ýстье (ýстьев). Koncovku **-ов** mají slova na **-ико** (колéсиков) a některá jiná: облакóв, озеркóв, судóv (jedn. číslo сýдно).
5. Podstatná jména **пóле**, **móре**, **góре** se skloňují obdobně jako здание, v **6. pádě jedn. čísla** však mají koncovku **-е**. Ve **2. pádě mn. čísla** u slov **пóле**, **móре** je koncovka **-éй** (полéй, морéй). Slovo **góре** množné číslo netvoří.